

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 114/2015-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. marca 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 12 NcC 39/2014 z 20. novembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. februára 2015 faxom doručená a podaním doručeným ústavnému súdu 6. februára 2015 písomne doplnená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 12 NcC 39/2014 z 20. novembra 2014 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“).

Zo sťažnosti vyplýva:

«Na Okresnom súde Spišská Nová Ves podala dňa 26. 6. 2014 matka maloletého dieťaťa, ██████████... návrh na začatie konania o „zmenu úpravy styku s maloletou a na nariadenie predbežného opatrenia“.

Účastníkom tohto konania je... aj otec – sťažovateľ.

Na... 8. 9. 2014 nariadil Okresný súd Spišská Nová Ves prvé pojednávanie...

Na tomto pojednávaní sťažovateľ... poukázal na to, že maloleté dieťa býva spolu s matkou v ██████████... že tieto skutočnosti vyplývajú z viacerých podkladov... so zreteľom na uvedené skutočnosti je potrebné vyriešiť aj príslušnosť úradu práce, sociálnych vecí a rodiny... maloleté dieťa vzhľadom na to, že miestne príslušným je Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice.

Matka maloletého dieťaťa sa... vyjadrila, že časť týždňa skutočne prebýva na adrese, ktorú uviedol sťažovateľ...

Na pojednávaní... 8. 9. 2014 bolo Vyhlásené uznesenie, ktorým súd preniesol svoju príslušnosť na Okresný súd Košice II. ...

Dňa 4. 12. 2014 bolo právnej zástupkyňi sťažovateľa doručené uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 12NcC/39/2014-58 zo dňa 20. 11. 2014, ktorým tento súd rozhodol, že na konanie je miestne príslušný Okresný súd Spišská Nová Ves.»

Sťažovateľ poukázal na to, že «... miestne príslušným na konanie v tejto veci je súd, v mieste ktorého má maloleté dieťa na základe dohody rodičov, rozhodnutia súdu prípadne iných, rozhodujúcich skutočností svoje bydlisko.

V doterajšej praxi všeobecných súdov konajúcich vo veci starostlivosti o maloletých nevzbudzoval doteraz žiaden výkladový problém pojem „bydlisko maloletého dieťaťa“. Toto

sa bezvýnimočne spája s miestom reálneho pobytu maloletého dieťaťa a nespája sa s administratívnou evidenciou pobytu občanov...

Ak by všeobecné súdy vykladali vo svojej rozhodovacej činnosti pojem bydlisko maloletého dieťaťa ako miesto, kde je podľa zákona č. 253/1998 Z. z. hlásený pobyt tohto maloletého dieťaťa v nadväznosti na trvalý pobyt rodiča či rodičov, zakladalo by to absurdnú situáciu, kedy by vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa rozhodovali súdu, k obvodu ktorých by skutočné bydlisko maloletého dieťaťa nemalo žiadnu väzbu.

Skutočnosť, že bydlisko maloletého je miestom, kde sa trvale zdržiava vyplýva, okrem iného, z názoru najvyššieho súdu uverejneného pod č. Z I (str. 336), podľa ktorého:

„Bydliskom treba rozumieť miesto, v ktorom sa účastník zdržiava v úmysle sa tam trvale zdržiavať.

Bydlisko maloletého je potom miesto, kde sa táto osoba zdržiava z vôle zákonných zástupcov, na základe rozhodnutia súdu, alebo na základe iných rozhodujúcich skutočností.

Vo všetkých prípadoch však musí ísť o úmysel trvale sa tam zdržiavať, prípadne o také opatrenie, ktoré nemá len dočasný charakter“.

... krajský súd uviedol, že „Nie je vhodné a rozhodne nie je v záujme mal. [REDAKOVANÉ] prenášať príslušnosť z Okresného súdu Spišská Nová Ves na Okresný súd Košice II, pretože trvalý pobyt maloletej a z tvrdenia matky je zrejmé, že na uvedenej adrese v [REDAKOVANÉ] sa zdržiava prechodne“.

Ďalej krajský súd uviedol „V tejto právnej veci by nebolo vhodné ani v záujem mal. [REDAKOVANÉ], aby Okresný súd Spišská Nová Ves preniesol svoju raz založenú príslušnosť na Okresný súd Košice II, pretože postúpením spisu, by sa konanie neúmerne predĺžilo v jej neprospech.

Nadriadený súd poznamenáva, že kritériom rýchlosti v konaniach vo veci starostlivosti súdu o maloletých má v zásade prednosť pred kritériom blízkosti, najmä za situácie, kedy si špecifickosť prípadu a zdravotný stav dieťaťa vyžadujú, aby bolo vo veci čo najskôr rozhodnuté“

Z ust. § 177 ods. 2 O. s. p., tak ako bolo citované vyššie, vyplýva, že pre prenesenie príslušnosti vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sú zákonným predpokladom dve

skutočnosti, a to zmena okolností, podľa ktorých sa posudzuje príslušnosť a zároveň prenesenie príslušnosti na iný súd musí byť v záujme maloletého.

Nemožno mať vážne pochybnosti o tom, že aj v situácii, keď po nesúhlase súdu, na ktorý má byť prenesená príslušnosť, rozhoduje nadriadený súd, musí tieto kritéria zohľadniť a z jeho rozhodnutia musí byť zrejmé, ako tieto predpoklady na zmenu príslušnosti posúdil.

Odôvodnenie takéhoto rozhodnutia musí byť zrozumiteľné a presvedčivé.

Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu však tieto kritéria nespĺňa.

Ako vyplýva z už citovaných častí odôvodnenia tohto rozhodnutia, krajský súd na jednej strane skonštatoval, že na adrese v [REDAKOVANÉ] sa zdržiava matka prechodne; lebo je to „z tvrdenia matky zrejmé“, vzápätí však krajský súd uviedol, že postup podľa ust. § 177 ods. 2 O. s. p. by nebol vhodný v záujme mal. [REDAKOVANÉ].

Sťažovateľovi, ako účastníkovi konania, nie je zrozumiteľné, či krajský súd rozhodol spôsobom uvedeným v napadnutom rozhodnutí preto, lebo nebola splnená podmienka zmeny okolností, alebo preto, že to nie je v záujme maloletého.

Ak by totiž zmena nebola preukázaná zmena okolností, podľa ktorých sa posudzuje príslušnosť, je bez akéhokoľvek významu uvádzať argumenty v prospech záveru, že prenesenie príslušnosti nie je v záujme maloletej.

... nadriadený súd... nemôže konať svojvoľne a jeho rozhodnutie o tom, že prenesenie príslušnosti nie je v záujme maloletého, riadne, zrozumiteľne a presvedčivo zdôvodniť okolnosťami konkrétnej veci.

Z napadnutého rozhodnutia krajského súdu, však nie je možné zistiť, v čom tento videl postúpenie veci Okresnému súdu Košice II ako také, ktoré nie je v záujme maloletého.

Treba predovšetkým zdôrazniť, že pokiaľ krajský súd uviedol, že „postúpením spisu by sa konanie neúmerne predĺžilo“ v neprospech mal. dieťaťa, toto konštatovanie je v rozpore tak z obsahom spisov, ako aj s postupom Okresného súdu Spišská Nová Ves v tomto konaní. ...

Sťažovateľ... poznamenáva, že neúmerne predĺžilo konanie práve rozhodnutie krajského súdu, ktoré 2 mesiace po tom, čo rozhodnutie Okresného súdu Spišská Nová Ves o prenesení príslušnosti nadobudlo právoplatnosť, opäť vrátilo vec tomuto súdu.

Rovnako nemožno porozumieť argumentu „kritérium rýchlosti v konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých má v zásade prednosť pred kritériom blízkosti“.

Nedá sa pochopiť, v čom videl krajský súd rozpor medzi kritériom blízkosti, ktoré svedčilo v prospech Okresného súdu Košice II a kritériom rýchlosti. ...

V čom spočívajú lepšie podmienky pre rýchlosť konania na Okresnom súde Spišská Nová Ves, oproti Okresnému súdu Košice II, krajský súd nevysvetlil.

V tejto súvislosti si dovoľuje sťažovateľ uviesť, že bez ohľadu na nedostatok akéhokoľvek odôvodnenia v tomto smere, je zrejmé, že bydlisko mal. dieťaťa, ale aj sťažovateľa ako otca, sa nachádza, napriek administratívnej evidencii jeho pobytu v [REDACTED], [REDACTED].

Tak matka mal. dieťaťa, ako aj sťažovateľ si zvolili právnych zástupcov so sídlom v Košiciach.

Samotný tento fakt vypovedá nie len o mieste bydliska účastníkov, ale aj o tom, že konanie na Okresnom súde Košice II by bolo ohrozené vo výrazne nižšej miere nebezpečenstvom, že by pojednávania v predmetnej veci boli odročované pre kolíziu pojednávaní právnych zástupcov účastníkov konania.

Keďže škola mal. dieťaťa, odborníci poskytujúci mal. dieťaťu pomoc, sídlia bezvýnimočne v Košiciach, v prípade potreby ich vypočutia súdom, by z dôvodov rovnakých ako u právnych zástupcov účastníkov, bola pravdepodobnosť ich bezproblémovej účasti na pojednávaniach v prípade konania na Okresnom súde Košice II podstatne vyššia ako na Okresnom súde Spišská Nová Ves.

V tejto súvislosti nemožno opomenúť ani zásadu hospodárnosti konania a skutočnosť, že trovy konania, vrátane trov dokazovania... by boli pri konaní v Spišskej Novej Vsi... podstatne vyššie ako pri konaní v Košiciach.».

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ]

- na spravodlivé súdne konanie zakotvené v článku 6 ods. 1 vety prvej Dohovoru,
 - na prejednanie veci zákonom ustanoveným spôsobom podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR,
 - právo nebyť odňatý zákonnému sudcovi zakotvené v článku č. 48 ods. 1 Ústavy SR,
- bolo uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 12 NcC/39/2014 zo dňa 20. 11. 2014 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 12 NcC/39/2014 zo dňa 20. 11. 2014 a vracia mu vec na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Krajského súdu v Košiciach pokračovať v porušovaní namietaných právach sťažovateľa.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej.

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov a nie je ani oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali

za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu, ktorým krajský súd vo veci starostlivosti o maloletú dcéru sťažovateľa rozhodol, že na konanie je miestne príslušným Okresný súd Spišská Nová Ves.

Podľa sťažovateľa krajský súd napadnutým uznesením porušil ním označené práva tým, že uznesenie krajského súdu je neodôvodnené.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

V zmysle judikatúry ústavného súdu zákonným sudcom je sudca, ktorý spĺňa zákonom ustanovené podmienky na funkciu sudcu. Okrem toho za zákonného sudcu treba

pokladať sudcu určeného v súlade s rozvrhom práce vecne a miestne príslušného súdu (napr. I. ÚS 52/97, II. ÚS 47/99, II. ÚS 87/01, III. ÚS 202/02, III. ÚS 116/06) a tiež sudcu, ktorému boli veci pridelené z dôvodu vylúčenia iného sudcu pre zaujatosť alebo pre iné ďalšie dôvody (II. ÚS 118/02, II. ÚS 119/02). Ústavný princíp zákonného sudcu treba pokladať za celkom neopomenuteľnú podmienku výkonu súdnej moci, ktorá na jednej strane dotvára a upevňuje sudcovskú nezávislosť a na strane druhej predstavuje pre účastníka konania záruku, že na rozhodnutie jeho veci sú povolané súdy a sudcovia podľa vopred stanovených zásad tak, aby bola zachovaná zásada pevného a náhodného pridelovania súdnej agendy a aby bol vylúčený – pre rôzne dôvody a rozličné účely – výber súdov a sudcov „ad hoc“.

Krajský súd v relevantnej časti napadnutého uznesenia uviedol:

„Na Okresnom súde Spišská Nová Ves sa začalo konanie o návrhu matky... o nariadení predbežného opatrenia a začatí konania o zmene úpravy styku s mal. ██████████ ██████████...“

Okresný súd Spišská Nová Ves uznesením z 8. 9. 2014 č. k. 16P/191/2014-43 preniesol svoju miestnu príslušnosť na Okresný súd Košice II podľa §-ov 11 ods. 1, 88 ods. 1 písm. c) a 177 ods. 2 O. s. p., na základe návrhu otca o prenesenie miestnej príslušnosti, v ktorom uvádza svoje zistenie, že matka sa s maloletou dlhodobo nachádza na ██████████, ktorá sa nachádza v obvode Okresného súdu Košice II. Matka k návrhu otca uviedla, že jej trvalé bydlisko je v ██████████ a v ██████████ sa zdržiava len prechodne, z dôvodu zabezpečenia školskej dochádzky maloletej, ktorá si pre svoj zdravotný stav vyžaduje špeciálnu starostlivosť, preto navštevuje základnú školu v Košiciach. Ďalej uviedla, že na spomínanej adrese sa zdržiava počas týždňa, kedy mal. ██████████ navštevuje základnú školu a cez víkendy bývajú v ██████████. V ██████████ sa plánuje zdržiavať do doby, kým maloletá neukončí povinnú školskú dochádzku. Z týchto dôvodov považuje za miestne príslušný Okresný súd Spišská Nová Ves.

Okresný súd Košice II nesúhlasil s prenesením príslušnosti a vec predložil Krajskému súdu... Svoj nesúhlas odôvodnil tým, že konanie toho času trvá štyri mesiace, preto je toho názoru, že ide o reštančnú vec a v tej súvislosti poukázal na ust. § 176 ods. 3

O. s. p., v zmysle ktorého ak zákon neustanovuje inak, vo veciach starostlivosti súdu o maloletých rozhodne súd bez zbytočného odkladu najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa začatia konania. Bydlisko matky na [REDAKOVANÉ] má dočasný charakter a jej trvalý pobyt s maloletou je v obvode Okresného súdu Spišská Nová Ves. Na základe týchto dôvodov je toho názoru, že prenesenie príslušnosti na Okresný súd Košice II nie je v záujme maloletého dieťaťa ani v záujme rýchlosti a hospodárnosti konania.

Podľa §-u 177 ods. 2 O. s. p. ak sa zmenia okolnosti, podľa ktorých sa posudzuje miestna príslušnosť, môže príslušný súd preniesť svoju príslušnosť na iný súd, ak je to v záujme maloletého. Ak tento súd nesúhlasí s prenesením príslušnosti, rozhodne jeho nadriadený súd.

Podľa §-u 88 ods. 1 písm. c) O. s. p. namiesto všeobecného súdu odporcu je na konanie príslušný súd, v obvode ktorého má maloletý na základe dohody rodičov alebo rozhodnutia súdu, prípadne iných rozhodujúcich skutočností svoje bydlisko, ak ide o vec starostlivosti o maloletých, konanie o osvojiteľnosti, o osvojenie alebo o povolenie uzavrieť manželstvo maloletému.

Vychádzajúc z ust. §-u 177 ods. 2 O. s. p. nadriadený súd, ktorému bola vec predložená skúmal, ktorý súd je miestne príslušný na konanie.

V predmetnej právnej veci ide o konanie starostlivosti súdu o maloleté dieťa, preto sa miestna príslušnosť súdu určuje podľa §-u 88 ods. 1 písm. c) O. s. p. Rozhodujúcim kritériom, podľa ktorého sa posudzuje miestna príslušnosť je bydlisko maloletého dieťaťa, určené na základe dohody rodičov, rozhodnutia súdu alebo iných rozhodujúcich skutočností. Bydliskom osoby je miesto, v ktorom táto osoba býva s úmyslom zdržovať sa tam trvale (nie prechodne). Aj keď je príslušnosť pre konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletého upravená §-om 88 ods. 1 písm. c) O. s. p. je potrebné zdôrazniť, že toto ustanovenie určuje príslušnosť len pre konanie, v ktorom má dôjsť k prvému opatreniu súdu. Ak je príslušnosť takto raz určená, zostáva tento súd naďalej príslušný aj pre ďalšie konanie, aj keď maloleté dieťa zmení svoje bydlisko, poprípade pobyt. V preskúmvanej právnej veci nadriadený súd dospel k záveru, že nie je vhodné a rozhodne nie je v záujme mal. [REDAKOVANÉ] prenášať príslušnosť z Okresného súdu Spišská Nová Ves na Okresný súd Košice II, pretože trvalý pobyt maloletej sa nezmenil a z tvrdenia matky je zrejmé, že

na uvedenej adrese v [REDAKOVANÉ] sa zdržiava prechodne. Z ust. §-u 177 ods. 1 O. s. p. nepochybne vyplýva, že v prípade prenesenia príslušnosti ide o významný zásah do zásady trvania založenej súdnej príslušnosti, preto predpoklad pre postup podľa §-u 177 ods. 2 O. s. p. treba využiť len v odôvodnených prípadoch dieťaťa. V tejto právnej veci by nebolo vhodné ani v záujme mal. [REDAKOVANÉ], aby Okresný súd Spišská Nová Ves preniesol svoju raz založenú príslušnosť na Okresný súd Košice II, pretože postúpením spisu by sa konanie neúmerne predĺžilo v jej neprospech. Nadriadený súd poznamenáva, že kritérium rýchlosti v konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých 12NcC/39/2014 má v zásade prednosť pred kritériom blízkosti, najmä za situácie, kedy si špecifickosť prípadu a zdravotný stav dieťaťa vyžadujú, aby bolo vo veci čo najskôr rozhodnuté. Z uvedených dôvodov nadriadený súd dospel k presvedčeniu, že by nebolo vhodné ani v záujme maloletej prenesenie príslušnosti preto rozhodol, že na konanie je naďalej príslušný Okresný súd Spišská Nová Ves.“

Ústavný súd odkazuje na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. dohovoru je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. III. ÚS 209/04, IV. ÚS 112/05, III. ÚS 25/06, IV. ÚS 301/09, IV. ÚS 27/2010, rovnako aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, Annuaire, č. 303-B).

Podľa § 177 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku ak sa zmenia okolnosti, podľa ktorých sa posudzuje miestna príslušnosť, môže príslušný súd preniesť svoju príslušnosť

na iný súd, ak je to v záujme maloletého. Ak tento súd nesúhlasí s prenesením príslušnosti, rozhodne jeho nadriadený súd.

Ústavný súd s odkazom na citované odôvodnenie uznesenia krajského súdu konštatuje, že sa nestotožňuje s tvrdením sťažovateľa, že uznesenie krajského súdu nie je odôvodnené. Z uznesenia krajského súdu je zrejmé, že miestnu príslušnosť Okresného súdu Spišská Nová Ves na konanie odôvodnil tým, že nedošlo k zmene okolností, podľa ktorých sa posudzuje miestna príslušnosť, ktoré sú podmienkou na to, aby príslušný súd mohol preniesť svoju príslušnosť na iný súd. Poukázal na to, že bydliskom je miesto, v ktorom táto osoba býva s úmyslom zdržovať sa tam trvale (nie prechodne), a zároveň odkázal na vyjadrenie matky, ktorá uviedla, že sa v [REDAKOVANÉ] zdržuje iba prechodne. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia krajského súdu konštatuje, že úvahy krajského súdu vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich procesnoprávných zákonných ustanovení je napadnuté rozhodnutie krajského súdu náležite odôvodnené. Z citovaných častí odôvodnenia uznesenia krajského súdu jednoznačne a presvedčivým spôsobom plynú dôvody, ktoré tento súd viedli k určení, že na konanie je miestne príslušným Okresný súd Spišská Nová Ves.

Ústavný súd tiež konštatuje, že odôvodnenie uznesenia krajského súdu týkajúce sa posúdenia, aké má bydlisko jeho maloletá dcéra, je aj v súlade s názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejneným v bode Z I (s. 336), na ktorý sťažovateľ poukázal.

K tvrdeniu sťažovateľa, že mu nie je zrejmé, či krajský súd rozhodol, že na konanie je miestne príslušný Okresný súd Spišská Nová Ves, z dôvodu, že nedošlo k zmene okolností, podľa ktorých sa posudzuje miestna príslušnosť, alebo preto, že prenesenie príslušnosti nie je v záujme maloletej, pretože krajský súd uznesenie odôvodnil aj tým, že prenesenie miestnej príslušnosti nie je v záujme maloletej, ústavný súd uvádza, že už

samotná skutočnosť, že nedošlo k zmene okolností, podľa ktorých sa posudzuje miestna príslušnosť, je dôvodom na to, aby k preneseniu miestnej príslušností nedošlo. Ak táto podmienka nie je splnená, nie je potrebné skúmať záujem dieťaťa na prenesení miestnej príslušnosti. Ako už bolo uvedené, krajský súd svoj názor, že k zmene okolností nedošlo, náležite odôvodnil. Pokiaľ nad rámec takéhoto odôvodnenia krajský súd poukázal aj na to, že prenesenie miestnej príslušnosti nie je ani v záujme maloletej, nemohol porušiť tým ani právo sťažovateľa na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, keďže záujem maloletej na prenesení miestnej príslušnosti bol vzhľadom na uvedené irelevantný. V nadväznosti na to bolo potom bezpredmetné, aby ústavný súd skúmal, či krajský súd svoj názor, že prenesenie miestnej príslušnosti nie je ani v záujme maloletej, pretože postúpením spisu by sa konanie neúmerne predĺžilo, náležite odôvodnil.

V súvislosti so sťažovateľom deklarovaným prejavom nespokojnosti s napadnutým uznesením krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). Taktiež podľa už mnohonásobne judikovaného názoru ústavného súdu právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nemôže byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania.

Ústavný súd s poukazom na rozdelenie súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) stabilne judikuje, že skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného

hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Ústavný súd konštatuje, že námietky sťažovateľa nepoukazujú na také pochybenie zo strany krajského súdu, ktoré by umožnilo ústavnému súdu po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie dospieť k záveru, že by ním mohli byť porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Pretože ústavný súd nezistil porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 6 ods. 1 dohovoru a sťažovateľ odvodzoval porušenie svojho základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy v súvislosti s porušením práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktoré ústavný súd nezistil, nemohlo dôjsť k porušeniu práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. marca 2015